

POSTANOWIENIE

Dnia 28 czerwca 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Barbara Myszka

w sprawie ze skargi L. W.
o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego
wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie
z dnia 17 stycznia 2014 r., sygn. akt. II Ca 1562/13,
wydanego w sprawie z powództwa R. K.
przeciwko L. W.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 28 czerwca 2016 r.

- 1. odmawia przyjęcia skargi do rozpoznania,**
- 2. zasądza od skarżącego L. W. na rzecz R. K. kwotę 2400 zł
(dwa tysiące czterysta złotych) tytułem zwrotu kosztów
postępowania wywołanego wniesieniem skargi.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Krakowie, po rozpoznaniu, na skutek apelacji powoda od wyroku Sądu Rejonowego dla Krakowa - Podgórze w Krakowie z dnia 27 marca 2013 r., sprawy z powództwa R. K. przeciwko L. W. o zapłatę, wyrokiem z dnia 17 stycznia 2014 r. zmienił zaskarżony wyrok i zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 28 391,66 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 30 grudnia 2009 r. do dnia zapłaty oraz orzekł o kosztach procesu.

Sąd Okręgowy zaaprobował ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji, według których pozwany od 1992 r. do 28 lutego 2002 r., a następnie od dnia 8 lipca 2002 r. do dnia 2 sierpnia 2006 r. był prezesem zarządu K. sp. z o.o. w T.. W 1999 r. powód zakupił w tej spółce blachę wymienioną w rachunku z dnia 12 stycznia 1999 r., na którą spółka wystawiła gwarancję jakości. Zakupiona blacha okazała się wadliwa, w związku z czym w latach 2004 - 2005 toczyło się postępowanie reklamacyjne. Ze względu na to, że roszczenie o wymianę wadliwej blachy nie zostało w tym postępowaniu zaspokojone, powód w dniu 12 października 2007 r. wystąpił z pozwem do Sądu Rejonowego dla Krakowa - Podgórza, który wyrokiem z dnia 13 lutego 2008 r. nakazał spółce K., aby wymieniła wadliwą blachę położoną na dachu budynku powoda, objętą rachunkiem z dnia 12 stycznia 1999 r. Po bezskutecznym wezwaniu do wykonania tej czynności, Sąd Rejonowy w Wieliczce postanowieniem z dnia 22 grudnia 2009 r. umocował powoda do wymiany wadliwej blachy na wolną od wad na koszt dłużnika i przyznał mu na ten cel kwotę 28 391,66 zł. Egzekucja prowadzona na podstawie tego tytułu przeciwko spółce K. została w dniu 30 czerwca 2011 r. umorzona przez komornika na podstawie art. 824 § 1 pkt 3 k.p.c.

Spółka K. była dystrybutorem produktów wytwarzanych przez M. w M., w tym blachy dachowej. W 2005 r. spółka ta osiągnęła wynik bilansowy na poziomie 119 680,43 zł, natomiast w 2006 r. odnotowała straty. Pod koniec maja 2006 r. M., która była w 98% udziałowcem spółki K., złożyła wniosek o ogłoszenie upadłości. W dniu 2 czerwca 2006 r. pozwany, działając jako prezes zarządu, złożył wniosek o ogłoszenie upadłości spółki K., lecz wniosek ten został postanowieniem z dnia 7 lipca 2006 r. oddalony, ponieważ majątek spółki nie wystarczał na zaspokojenie kosztów postępowania upadłościowego. W dniu 8 lutego 2007 r. w rejestrze przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego poczyniono wpis o treści: „K. sp. z o.o. - w likwidacji”, wykreślono pozwanego jako prezesa zarządu i ujawniono likwidatora w osobie Z. Z..

Sąd Okręgowy dokonał odmiennej niż Sąd pierwszej instancji oceny prawnej. Podkreślił, że, zgodnie z art. 299 § 1 k.s.h., na powodzie ciążył obowiązek wykazania istnienia wierzytelności i bezskuteczności egzekucji przeciwko spółce oraz że powód wywiązał się z tego obowiązku. Z kolei pozwany, chcąc uwolnić się

od odpowiedzialności przewidzianej w powołanym przepisie, musi - zgodnie z art. 299 § 2 k.s.h. - wykazać, że we właściwym czasie zgłoszono wniosek o ogłoszenie upadłości lub wszczęto postępowanie układowe, albo że niezgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości oraz niewszczęcie postępowania układowego nastąpiło nie z jego winy, albo że pomimo niezgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości oraz niewszczęcia postępowania układowego wierzyciel nie poniósł szkody. Pozwany nie wykazał natomiast żadnej z tych okoliczności. Złożony przez niego w dniu 2 czerwca 2006 r. wniosek o ogłoszenie upadłości był - wbrew odmiennej ocenie Sądu pierwszej instancji spóźniony, ponieważ już w dniu 7 lipca 2006 r. majątek spółki K. nie wystarczał nawet na zaspokojenie kosztów postępowania upadłościowego. Uwzględnieniu powództwa nie sprzeciwia się również to, że powód skierował pozew przeciwko spółce K. w czasie, kiedy była ona już w stanie likwidacji i pozwany nie mógł działać w jej imieniu, zgodnie bowiem z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 25 września 2003 r., V CK 198/02, odpowiedzialność za zobowiązania osób trzecich ponoszą osoby pełniące funkcje członków zarządu w okresie istnienia zobowiązania, którego egzekucja przeciwko spółce okazała się bezskuteczna.

W dniu 18 stycznia 2016 r. pozwany L. W. wniósł skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem wyroku Sądu Okręgowego z dnia 17 stycznia 2014 r., zarzucając, że wyrok ten jest niezgodny z art. 299 § 1 i 2 k.s.h. w brzmieniu obowiązującym do dnia 31 grudnia 2015 r., ponieważ zobowiązanie spółki K. nie istniało w czasie pełnienia przez niego funkcji członka zarządu, powstało bowiem dopiero z mocy wyroku z dnia 13 lutego 2008 r.

Przystępując do wstępnej oceny merytorycznej wniesionej skargi, trzeba mieć na względzie właściwe rozumienie pojęcia niezgodności z prawem, którym ustawodawca posłużył się w art. 424¹ k.p.c. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem, niezgodność z prawem w rozumieniu art. 424¹ k.p.c. może wynikać tylko z oczywistych błędów sądu, spowodowanych rażącym naruszeniem zasad wykładni lub stosowania prawa. Oznacza to, że przesłanką stwierdzenia na podstawie art. 424¹ k.p.c. niezgodności prawomocnego wyroku z prawem jest jego wydanie w następstwie rażąco wadliwej wykładni bądź oczywiście niewłaściwego zastosowania prawa, którego rozumienie nie budzi żadnych wątpliwości

(zob. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 31 marca 2006 r., IV CNP 25/05, OSNC 2007, nr 1, poz. 17, z dnia 7 lipca 2006 r., I CNP 33/06, OSNC 2007, nr 2, poz. 35 i z dnia 4 stycznia 2007 r., V CNP 132/06, OSNC 2007, nr 11, poz. 174). Innymi słowy, niezgodność z prawem rodząca odpowiedzialność odszkodowawczą Skarbu Państwa musi mieć charakter kwalifikowany, elementarny i oczywisty, tylko bowiem w takim wypadku orzeczeniu sądu można przypisać cechy bezprawności.

Skarżący nie przytoczył argumentów przekonujących o tym, że zaskarżony wyrok został wydany w wyniku rażąco błędnej wykładni powołanego art. 299 k.s.h. w jego brzmieniu sprzed dnia 1 stycznia 2016 r. Poza zakresem rozważań skarżącego pozostało utrwalone orzecznictwo Sądu Najwyższego, zgodnie z którym w razie bezskuteczności egzekucji określonego zobowiązania odpowiedzialność na zasadzie art. 299 k.s.h. ponoszą osoby będące członkami zarządu w czasie istnienia tego zobowiązania, a ściślej - jego podstawy. Objęcie odpowiedzialnością danego członka zarządu wszystkich zobowiązań spółki, których podstawa istnieje w czasie sprawowania przez niego funkcji, a więc także zobowiązań jeszcze wtedy niewymagalnych, jest uzasadnione tym, że ogłoszenie upadłości, o które członek zarządu powinien wystąpić w celu przeciwdziałania bezskuteczności egzekucji, spowodowałoby wymagalność także zobowiązań niemających dotychczas takiej cechy (zob. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 28 lutego 2008 r., III CZP 143/07, OSNC 2009, nr 3, poz. 38 oraz wyroki Sądu Najwyższego z dnia 25 września 2003 r., V CK 198/02, Wokanda 2004, nr 6, s. 7, z dnia 2 lutego 2007 r., IV CSK 370/06, OSNC-ZD 2008, nr A, poz. 18, z dnia 11 lutego 2010 r., I CSK 289/09, nie publ. i z dnia 17 czerwca 2011 r., II CSK 571/10, nie publ.). Poza tym skarżący błędnie utożsamia powstanie zobowiązania z wydaniem wyroku z dnia 13 lutego 2008 r., nakazującego wymianę wadliwej blachy i dlatego twierdzi, że ma ponosić odpowiedzialność za zobowiązanie, które nie istniało w czasie pełnienia przez niego funkcji prezesa zarządu.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 424⁹ k.p.c. odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania i orzekł o kosztach postępowania wywołanego jej wniesieniem zgodnie z art. 98 i 99 w związku z art. 391 § 1, art. 398²¹ i art. 424¹² k.p.c. oraz z § 2 pkt 5 i § 10 ust. 5 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości

z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 r., poz. 1800).

jw